

XVII EDYCJA OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU JĘZYKA POLSKIEGO

18 grudnia 2013

klasa 4 szkoły podstawowej, test trwa 45 minut

Prosimy o sprawdzenie czy otrzymałeś prawidłowy test i czy jest on obustronnie zadrukowany.

Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedzi E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe ¼ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania.

O przebiegu realizacji konkursu, będziemy Cię informować na bieżąco na stronie www.jersz.pl. Znajdziesz tam również regulaminy oraz informacje na temat ogólnopolskiego konkursu języka polskiego OMNIBUS 26.03.2014r. Dołącz do społeczności Łowców Talentów Jersz na Facebooku! www.facebook.com/LowcyTalentowJersz

Życząc sukcesów, serdecznie Cię zapraszamy do testu konkursowego! Komitet Organizacyjny Konkursu

Woda na piedestale (Agnieszka Krzemińska: *Brat brud* Polityka nr 12, 21 marca 2009. Fragmenty)

Nie wiadomo, jak często mył się człowiek pierwotny. Męczyły go wszy i inne pasożyty, które razem z nim wędrowały z Afryki, by zdobywać świat (wskazują na to badania DNA), ale można założyć, że w ciepłe dni z przyjemnością pluskał się w rzekach i jeziorach. Trochę więcej wiemy o cywilizacjach, które pozostawiły po sobie teksty i ślady materialne. Istnienie kanalizacji i łaźni w hinduskim protomieście Mochendzo-Daro (z połowy III tys. p.n.e.) świadczy o dużym znaczeniu higieny. Rytualne mycie było obowiązkowe w wielu religiach, gdyż brud obrażał boga. Puryfikacji poddawali się kapłani egipscy, żydzi, mużłmanie. Żydzi cali zanurzali się w wodzie, kapłani egipscy depilowali ciało. Zwykli Egipcjanie myli się w domach, podobnie jak wysportowani Grecy, którzy w ramach higieny nacierali ciało oliwą, by potem ją zeszkrobać. Chociaż myto się regularnie, to raczej robiono to w zaciszu domowym, jak Odys w „Odysei”. Dopiero Rzymianie wynieśli kąpiel na piedestał i zrobili z niej towarzyską atrakcję, propagując w całym Imperium kult czystości.

Pytania za 3 punkty

1. Powyższy tekst:

- A) opowiada o współczesności
B) odnosi się do przeszłości
C) przedstawia wydarzenia wymyślone przez autorkę
D) nawiązuje do historii Polski

2. W swojej wypowiedzi pisząca:

- A) przedstawia wyniki własnych badań
B) prezentuje rzeczywistość opisaną wyłącznie w literaturze pięknej
C) omawia fakty znane z historii
D) nie zgadza się z niektórymi badaczami

3. Adresatem powyższego tekstu są:

- A) wyłącznie dzieci
B) naukowcy
C) ludzie niekoniecznie posiadający wiedzę historyczną
D) odbiorcy przygotowani lekturą innych publikacji na ten sam temat

4. W powyższym tekście pisząca:

- A) cytuje
B) zwraca się bezpośrednio do odbiorcy
C) ożywia styl, wprowadzając dialog
D) przywołuje inny tekst literacki

5. W swojej wypowiedzi pisząca wymienia miejsca położone:

- A) wyłącznie w Europie
B) w Europie i Afryce
C) nie tylko w Europie i Afryce
D) tylko w Azji

6. W swoim wywodzie pisząca kładzie nacisk na:

- A) wyrażenie emocji
B) ocenę omawianego zjawiska
C) efektywność stylistyczną wypowiedzi
D) przekazanie informacji

7. Wymieniony w tekście człowiek pierwotny to inaczej:

- A) jaskiniowiec
B) Adam i Ewa
C) mieszkaniec starożytnego Egiptu
D) starożytny Grek

8. O higienie człowieka pierwotnego wiemy niewiele, gdyż:

- A) męczyły go wszy
B) nie pozostawił on po sobie żadnych dzieł
C) ślady materialne po nim zostały zagubione w czasie
D) nie lubił on nawet pluskać się w rzekach

9. Z powyższego tekstu możemy się dowiedzieć:

- A) czy przed naszą erą znano już systemy kanalizacyjne
B) jak wyglądały łaźnie w domach Egipcjan
C) jaka jest fabuła „Odysei”
D) jak wyglądały domy starożytnych Greków

10. Prawdą jest, że:

- A) w Grecji kąpiele były elementem życia towarzyskiego
B) Egipcjanie depilowali ciało
C) w Rzymie kąpano się w zaciszu własnego domu
D) w starożytnej Grecji nie dbano o higienę

Pytania za 4 punkty

11. Z powyższego tekstu wynika, że wiele religii z mycia ciała uczyniło nakaz religijny, ponieważ:
A) taki był zwyczaj   B) chciano zdyscyplinować wiernych   C) brud gniewał boga   D) obawiano się epidemii
12. Prawdą jest, że:
A) każda kultura stworzyła własny styl dbania o higienę   B) we wszystkich kulturach myto się przez zanurzenie całego ciała w wodzie
C) kąpiele zawsze i wszędzie są elementem życia towarzyskiego   D) Europejczycy mogą stanowić dla innych kultur wzór w kwestii higieny
13. Teksty ujęte w nawiasy w powyższej wypowiedzi:
A) zawierają oceny   B) uzupełniają informację   C) wskazują na źródła informacji   D) mają ożywić tekst
14. Pierwsze zdanie przedstawionego tekstu:
A) zawiera myśl rozwijaną w całej wypowiedzi   B) nie zawiera jeszcze żadnej informacji
C) odnosi się do jednego z problemów poruszanych w powyższej wypowiedzi   D) stanowi opinię osoby innej niż sama autorka
15. Ostatnie zdanie powyższej wypowiedzi:
A) jest wnioskiem z całości wyводу   B) kończy ciąg informacji w tekście
C) wprowadza do tekstu nowy problem   D) odnosi się do informacji z początku tekstu
16. W pierwszym zdaniu powyższego tekstu:
A) nie ma orzeczenia   B) jest jedno orzeczenie   C) są dwa orzeczenia   D) są trzy orzeczenia
17. Wyraz *często* to:
A) przymiotnik   B) przysłówek   C) zaimek   D) partykuła
18. *Mył się* jest czasownikiem:
A) w formie nieosobowej   B) w formie czasu przeszłego   C) w formie 2 os. l. mn.   D) w formie czasu teraźniejszego
19. Wyraz *wszy*:
A) ma tyle samo głosek, co liter   B) nie ma liczby pojedynczej   C) nie odmienia się przez przypadki   D) jest rzeczownikiem
20. W sformułowaniu *ślady materialne*:
A) oba wyrazy należą do odmiennych części mowy   B) tylko jeden wyraz jest odmienny
C) żaden wyraz nie należy do odmiennych części mowy   D) oba wyrazy są w tym samym przypadku

Pytania za 5 punktów

21. Wyraz *mycie*:
A) jest jednosylabowy   B) to czasownik   C) jest rzeczownikiem   D) nie jest ani czasownikiem, ani rzeczownikiem
22. Podkreślony wyraz w sformułowaniu z *przyjemnością pluskał się w rzekach*, oznacza w tym tekście:
A) chlapał   B) kąpał się   C) rozlewał wodę   D) baraszkował
23. Wyrazem trzysylabowym jest słowo:
A) cywilizacjach   B) obowiązkowe   C) materialne   D) świadczy
24. W zdaniu *Brud obrażał boga*:
A) podmiotem jest wyraz *brud*   B) podmiotem jest wyraz *bóg*
C) występuje jeden rzeczownik   D) nie ma rzeczownika jednosylabowego
25. Tyle samo spółgłosek, co samogłosek jest w wyrazie:
A) dużym   B) gdyż   C) było   D) trochę
26. W wypowiedzeniu *Grecy nacierali ciała oliwką*:
A) mamy trzy rzeczowniki   B) są dwa rzeczowniki
C) jest rzeczownik w dopełniaczu   D) nie ma rzeczownika w mianowniku
27. Wyrazy *które* i *gdyż*:
A) należą do tej samej części mowy   B) są różnymi częściami mowy   C) mają tyle samo samogłosek   D) mają po dwie sylaby
28. Tyle samo sylab, co w wyrazie *wysportowani* znajduje się w słowie:
A) propagując   B) muzulmanie   C) kanalizacji   D) higieny
29. Na podstawie tej wypowiedzi można stwierdzić, że pędostał to:
A) mebel   B) pogarda   C) podwyższenie (np. cokół pomnika)   D) łaźnia
30. W zdaniu *Zwykli Egipcjanie myli się w domach*:
A) występuje przymiotnik   B) wszystkie rzeczowniki są w mianowniku
C) czasownik ma formę czasu teraźniejszego   D) nie ma wyrazu o tej samej liczbie spółgłosek i samogłosek

PATRONI I PARTNERZY

